

QUYỀN MIỄN TRỪ TRÁCH NHIỆM CỦA TRỌNG TÀI VIÊN KINH NGHIỆM PHÁP LUẬT CỦA HOA KỲ, TÂY BAN NHA VÀ KHUYẾN NGHỊ CHO VIỆT NAM

NGUYỄN BÁ BÌNH *

NHÓM TÁC GIẢ **

Tóm tắt: Quyền miễn trừ trách nhiệm của trọng tài viên là một trong những chế định quan trọng nhằm củng cố tính độc lập và khách quan của trọng tài viên, bảo vệ trọng tài viên khỏi áp lực kiện tụng từ các bên trong tranh chấp. Tuy nhiên, pháp luật Việt Nam hiện nay vẫn chưa có những quy định cụ thể về quyền miễn trừ trách nhiệm của trọng tài viên. Trên cơ sở phân tích các quy định pháp luật và thực tiễn áp dụng các quy định pháp luật về quyền miễn trừ trách nhiệm của trọng tài viên tại Hoa Kỳ và Tây Ban Nha, bài viết đưa ra một số khuyến nghị nhằm xây dựng khung pháp lý, thiết lập giới hạn rõ ràng đối với trách nhiệm của trọng tài viên.

Từ khoá: Trọng tài viên; quyền miễn trừ trách nhiệm của trọng tài viên; pháp luật

Nhận bài: 16/02/2025

Hoàn thành biên tập: 24/4/2025

Duyệt đăng: 24/4/2025

ARBITRATORS' LEGAL IMMUNITY: LEGAL EXPERIENCES OF THE UNITED STATES, SPAIN, AND SOME RECOMMENDATIONS FOR VIETNAM

Abstract: The immunity of arbitrators is a fundamental legal concept that not only safeguards the independence and impartiality of arbitrators but also protects them from litigation pressures from disputing parties. However, Vietnamese law currently lacks specific provisions on this matter. By examining the legal frameworks and the practical application of arbitral immunity in the United States and Spain, this paper employs a comparative law approach to propose several recommendations for establishing a clear legal framework and defining precise limits on the liability of arbitrators in Vietnam.

Keywords: Arbitrator; immunity of arbitrators; law

Received: 16 February 2025; Editing completed: 24 April 2025; Accepted for publication: 24 April 2025

1. Đặt vấn đề

Sự phát triển của trọng tài thương mại cùng với nhu cầu giải quyết tranh chấp ngoài tòa án ngày càng tăng đặt ra nhiều câu hỏi liên quan đến chức năng và trách nhiệm của trọng tài viên, đặc biệt là vấn đề về quyền miễn trừ trách nhiệm của trọng tài viên trong

các hệ thống pháp luật khác nhau. Trọng tài viên vừa là nhà cung cấp dịch vụ chuyên nghiệp, vừa thực hiện chức năng giải quyết tranh chấp tương tự như thẩm phán. Tại hầu hết các quốc gia, thẩm phán được trao quyền miễn trừ trách nhiệm nhằm đảm bảo tính khách quan, độc lập, vô tư, cho phép họ thực hiện chức năng giải quyết tranh chấp và đưa ra phán quyết mà không phải chịu áp lực từ nguy cơ bị kiện¹. Dù trọng tài viên đảm nhận

* Phó Giáo sư, Tiến sĩ, Trường Đại học Luật Hà Nội
E-mail: nguyenbabinh@hlu.edu.vn

** Hoàng Thị Minh Ngọc, Mai Hà Anh, Nguyễn Thuỳ Trang - Sinh viên Khoá 47, Trường Đại học Luật Hà Nội

¹ International Bar Association (1982), *IBA Minimum*